

Críteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves

Fonaments de les arts

SÈRIE 1

PRIMERA PART [6 punts en total]

Jackson Pollock (1950) de Hans Namuth i Els Simpson (1998) de Matt Groening.

- ES VALORA:
- Comprensió de l'estructura compositiva de la imatge establint comparacions.
 - Memòria visual pel que fa referència als trets distintius de l'**expressionisme abstracte**.
 - Memòria semàntica respecte al context social i les manifestacions de la cultura artística.
 - Vinculació de l'anàlisi formal i la seva interpretació amb una argumentació crítica.
 - L'ús de la terminologia adequada a l'estètica, la producció i la difusió de l'obra cultural.

Qüestió 1.

[2 punts] 0,4 punts per identificar la tècnica pictòrica i el moviment artístic / 0,4 punts per cada característica formal.

El goteig o dripping, tècnica pictòrica creada a finals dels anys 40 per Pollock dins l'expressionisme abstracte americà. Consisteix a deixar gotejar esmalt industrial sobre la tela estesa al terra o llançar-la directament amb el pinzell o qualsevol altre objecte. La foto mostra com Pollock està físicament dins del llenç de grans dimensions emplenant-lo amb taques i línies de forma rítmica i dinàmica però totalment espontània, rebutjant qualsevol convencionalisme estètic. Superfície completament pintada (*all-over-painting*). Expressió subjectiva de l'inconscient i explotació de l'atzar com a recurs creatiu per influència de l'escriptura automàtica del surrealisme. Predomini del traç gestual i expressions virulentes. Abstractes: eliminen la figuració perquè importa més l'acte de pintar que el contingut. Crítics de l'època van considerar que aquesta pintura era un "escenari" per a l'acció i van anomenar-la pintura d'acció (*action painting*) per diferenciar-la d'altres corrents de l'expressionisme abstracte, com la pintura cal·ligràfica de Gottlieb o la *color-field painting* de Rothko o Barnett Newman.

Qüestió 2. [2 punts] 0,4 pel significat de **Guerra Freda** / 0,4 per cada esdeveniment

Canvi de capitalitat de l'art de París a Nova York pels artistes que fugen del nazisme. Influència dels surrealistes en l'art americà que porta a l'expressionisme abstracte. Acabada la Segona Guerra Mundial, els Estats Units i la Unió Soviètica són les noves potències mundials. La dècada de 1950 és de benestar i progrés econòmic gràcies a l'anomenat Pla Marshall dels Estats Units per a la reconstrucció dels països europeus i la creació de la Comunitat Europea del Carbó i de l'Acer (CECA) per posar en comú tota la producció dels membres. La fusió dels interessos econòmics va ser l'embrí de l'actual Unió Europea. Apareix una classe mitjana resultant dels processos d'industrialització. L'estalinisme de la Unió Soviètica era una economia col·lectivista i dirigida per l'Estat, que inicia els assajos amb armes nuclears mentre a la China triomfa la revolució comunista de Mao Tse Tung (1949). Els Estats Units es senten amenaçats i presenten la Unió Soviètica com "l'enemic d'occident" i comença la **Guerra Freda**, una disputa entre els dos nous blocs que es va intensificar amb la Guerra de Corea (1950-1953) i va portar a una carrera armamentista que s'estendrà fins l'inici de la Perestroika (1985), la caiguda del Mur de Berlín (1989) i la dissolució de la Unió Soviètica (1991). La CIA va promocionar l'expressionisme abstracte perquè era l'art ideal per a la confrontació propagandística amb el rígid i estereotipat art del realisme socialista soviètic.

Qüestió 3. [2 punts] Es puntuarà 0,5 cada ítem correcte. L'ordre correcte és **C, B, A**. L'obra C pertany a mitjan segle XX.

C

B

A (a mitjan segle XX)

C - Michael Thonet. *Cadira núm. 14* o Cadira Thonet, (1854), primer moble de disseny industrial / B - Fritz Lang. *Metropolis* (1927), cinema expressionista alemany / A - Le Corbusier. *Notre-Dame du Haut*, Ronchamp (1953-1955), arquitectura orgànica.

Críteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves

Fonaments de les arts

Claude Monet. *Impressió. Sol ixent (1872)*, i portada de la partitura *La mer*, de Debussy (1905).

- ES VALORA:
- Comprensió de l'estructura compositiva de la imatge establint comparacions.
 - Memòria visual pel que fa referència als trets distintius de l'**impressionisme**.
 - Memòria semàntica respecte al context social i les manifestacions de la cultura artística.
 - Vinculació de l'anàlisi formal i la seva interpretació amb una argumentació crítica.
 - L'ús de la terminologia adequada en l'estètica, la producció i la difusió de l'obra cultural.

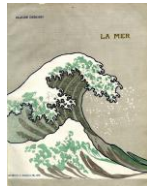
Qüestió 4. [2 punts] 0,5 punts per cada característica formal.

L'impressionisme cerca copsar en les obres la temporalitat, l'aparença fugissera del fenomen que vol representar (influència de la fotografia i del gravat japonès). Pintar *au plain air* (a l'aire lliure) és una exigència per poder captar aquests moments de canvi. La descripció de la forma queda relegada a un segon pla, el pintor cerca captar les condicions d'il·luminació de la sortida del sol. La pintura passa a ocupar-se de la llum i el color i en cap cas de la descripció formal del volum. Les formes estan descrites a través de pinzellades soltes. Rebuig del clarobscur, que es substitueix pels contrastos entre colors.

L'obra demostra un estudi i investigació profunda sobre el color i la percepció. Aquest quadre va donar lloc al nom del moviment.

Qüestió 5. [2 punts] Relació entre l'obra de Monet i la música de Debussy / en el cas que reconegui la imatge de la partitura *La gran onada de Kanagawa* (ca. 1830) de Katsushika Hokusai com a màxim 0,5 punts.

La música impressionista té un temps més lliure, experimenta amb el timbre, convertint aquest en el factor més important com el color i la llum per a la pintura. D'aquesta manera, s'aconseguien efectes mai aconseguits anteriorment. Una font important de la inspiració de Debussy és la naturalesa, els records de les impressions sentides davant d'ella, fet que fa pensar amb la importància que Monet i els pintors impressionistes donen al paisatge, al contacte íntim de l'artista amb la natura. La imatge triada per a la portada de la partitura de l'obra de Debussy és un fragment de l'estampa xilogràfica *La gran onada* de Katsushika Hokusai, especialista en ukiyo-e.

Monet col·leccionava estampes entre les quals hi havia *La gran onada* i Debussy, apassionat pel mar i les estampes orientals, tenia una còpia d'aquesta estampa al seu estudi i va demanar que la imatge fos la portada de la partitura original.

OBSERVACIÓ: si l'alumnat centra l'argumentació en el sistema musical, es valoraran les correspondències sensorials i estructurals de la música respecte de les arts plàstiques a través de termes com ara tonalitat, valor, escala cromàtica, estructura melòdica, harmonia, interval, acord, tetracord, sets (grups de notes) o cadència. També la memòria semàntica vinculada.

- No es valora l'opinió d'estar-hi d'acord o no, sinó l'opinió crítica i els fonaments de l'argumentació a través dels seus trets fonamentals.
- Els terços de segle i també les dècades es consideraran correctes per datar les aportacions artístiques.
- L'alumnat pot combinar grafismes i/o microdibuixos amb el text per desenvolupar la proposta.

Criteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves

Fonaments de les arts

SEGONA PART. Opció A

[4 punts]

Pablo Picasso. Cap de toro, 1942.

Isidro Ferrer. Cartell per a la Fira de Sant Isidre, 2002.

ES VALORA: **1** Surrealisme [0,25 punts] / **2** Coherència de l'autor o de l'obra triada amb la proposta [0,75 punts]

3 [3 punts en total 0,5 c/u]

- Establir connexions entre els diferents àmbits de producció artística fins l'actualitat.
- Identificar i contextualitzar els autors a través dels trets fonamentals del **surrealisme**.
- Interpretar les creacions de forma crítica i argumentada des del procés de producció.
- Interès per l'art i capacitat de gaudir-ne, així com criteri estètic propi en la realització la tasca.
- Reflexionar sobre el canvi històric des del s. XIX en la difusió i recepció de l'obra cultural.
- L'ús de terminologia adequada a l'estètica de la perspectiva, croquis o guió gràfic.

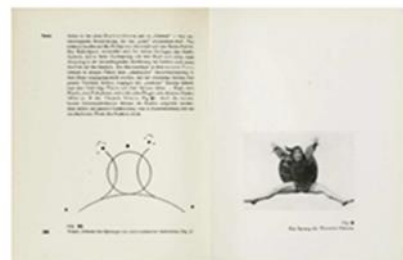

Segona Part. Opció B

[4 punts]

Wassily Kandinsky

Punt i línia sobre el pla, 1926.

La qüestió del temps en la pintura és un tema [que] havia separat fins ara dos camps de l'art: el de la pintura i el de la música. La separació aparentment clara i correcta: pintura-espai (pla) / música-temps es torna [...] sobtadament dubtosa. [...] El punt és la mínima forma temporal. Des d'un punt de vista purament teòric, si el punt és [...] una unitat clarament determinada, la seva relació amb el pla bàsic ha de constituir, en certs casos, un mitjà d'expressió suficient. [...] La composició és la subordinació interiorment funcional dels elements aïllats. [...] llavors la composició requereix, si més no, bitonalitat. [...] En el moment en què el punt es desplaça del centre del pla bàsic (construcció descentralitzada), la bitonalitat es torna perceptible [...] Aquest segon so, que en la construcció centralitzada va poder passar inadvertit, es fa ara evident [...]. Un doble d'aquest punt en el pla donarà, és clar, un resultat encara més complex. La repetició és un mitjà poderós per incrementar la commoció interior. [...] Els punts es troben en totes les arts. [...]

Ja en les antigues formes de ballet existien les "pointes", terme derivat del "point = punt". Córrer de puntetes equival a anar regant punts per terra. El ballari, mitjançant salts, també evoca el punt. El salt a la "dansa moderna" es pot oposar, en alguns casos, al clàssic salt del ballet en el sentit que aquest construïa una vertical recta, mentre que el "modern" determina de vegades una superfície pentagonal les cinc puntes estan formades pel cap, les mans i els peus, i on els deu dits s'estableixen deu punts més petits (p.e. la ballarina Palucca). També les rígides i breus immobilitzacions poden ser considerades com a punts. Puntuació activa i passiva, per tant, en relació amb la forma musical del punt. [...] els punts en la música es poden obtenir mitjançant una enorme varietat d'instruments, especialment els de percussió, dins dels quals el piano executa composicions completes exclusivament a través de la confrontació i continuïtat de mers sons puntuals.

En el terreny particular de la pintura constituïda per l'obra gràfica, el punt desenvolupa les seves forces autònomes amb especial nitidesa: l'instrument material presta a aquestes forces variades possibilitats d'expressió, que inclouen multiplicitat de formes i mides, i transformen el punt en un ens d'innombrables sonoritats.

ES VALORA: **1** Bauhaus o abstracció (o expressionisme, perquè la imatge manté la referència del cos)

[0,25 punts]

/ **2** Coherència de l'autor triat amb les paraules clau [0,75 punts] / **3** [3 punts en total 0,5 c/u]

- Establir connexions entre els diferents àmbits de producció artística fins l'actualitat.
- Identificar i contextualitzar l'autor a través dels trets fonamentals del **Bauhaus**, l'**abstracció** o l'**expressionisme**.
- Interpretar el text de forma crítica i argumentada des del procés de producció.
- Interès per l'art i capacitat de gaudir-ne, així com criteri estètic propi a l'analitzar el text.
- Reflexionar sobre el canvi històric des del s. XIX en la difusió i recepció de l'obra cultural.
- L'ús de terminologia adequat al tipus de font documental i manifestació cultural.

OBSERVACIÓ: es valoraran les correspondències sensorials i estructurals de la representació respecte de les imatges donades a l'opció A i la correspondència del text amb les paraules subratllades al document de l'opció B. L'erudició respecte de dades lingüístiques o gràfiques quedarà en un segon terme, perquè el que es valorarà en primer terme són els fonaments de l'argumentació a través dels trets fonamentals del moviment artístic que s'hagi identificat.

Críteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves

Fonaments de les arts

Rúbriques proves PAU

PRIMERA PART

Qüestió Estàndard d'aprenentatge	Indicador de nivell 1: 0,5 punts	Indicador de nivell 2: 1 punt	Indicador de nivell 3: 2 punts
1. Detectar les característiques formals	<p>Describeu la tècnica de manera poc clara.</p> <p>Analitza, extreu i explica dues característiques formals a partir de la/les imatges proposades.</p> <p>Manté el màxim de vuitanta paraules.</p> <p>En el cas que introdueixi dibuixos o esquemes, aquests no són prou aclaridors.</p>	<p>Describeu la tècnica de manera limitada.</p> <p>Analitza, extreu i explica tres característiques formals a partir de la/les imatges proposades.</p> <p>Manté el màxim de vuitanta paraules.</p> <p>En el cas que introdueixi dibuixos o esquemes, aquests són aclaridors.</p>	<p>Describeu la tècnica correctament.</p> <p>Analitza, extreu i explica quatre característiques formals a partir de la/les imatges proposades.</p> <p>Manté el màxim de vuitanta paraules.</p> <p>En el cas que introdueixi dibuixos o esquemes, aquests són molt aclaridors.</p>
2. Relacionar l'obra que presenta la/les imatges amb l'entorn sociocultural	<p>Menciona i situa en el temps un esdeveniment relacionat.</p> <p>Pràcticament no fonamenta la seva vinculació.</p> <p>Manté el màxim de vuitanta paraules.</p>	<p>Menciona i situa en el temps dos esdeveniments relacionats.</p> <p>Pràcticament no fonamenta la seva vinculació.</p> <p>Manté el màxim de vuitanta paraules.</p>	<p>Menciona i situa en el temps dos esdeveniments relacionats.</p> <p>La seva vinculació està fonamentada.</p> <p>Manté el màxim de vuitanta paraules.</p>
3. Identificar obres en relació amb els moviments i la seva situació en el temps	<p>Identifica l'obra que pertany al mateix moviment que la proposada.</p> <p>No ordena de forma correcta les obres.</p>	<p>Identifica l'obra que pertany al mateix moviment que la proposada.</p> <p>Ordena de forma correcta dues de les tres obres.</p>	<p>Identifica l'obra que pertany al mateix moviment que la proposada.</p> <p>Ordena de forma correcta les tres obres proposades.</p>

Qüestió Estàndard d'aprenentatge	Indicador de nivell 1: 0,5 punts	Indicador de nivell 2: 1 punt	Indicador de nivell 3: 2 punts
4. Identificar les aportacions del moviment proposat	<p>Analitza i indica una de les aportacions importants del moviment proposat.</p> <p>Manté el màxim de vuitanta paraules.</p>	<p>Analitza i indica dues de les aportacions importants del moviment proposat.</p> <p>Manté el màxim de vuitanta paraules.</p>	<p>Analitza i indica tres de les aportacions importants del moviment proposat.</p> <p>Manté el màxim de vuitanta paraules.</p>
5. Creativitat i originalitat	<p>Analitza i compara els dos àmbits de manera superficial, no justifica la resposta.</p> <p>Manté el màxim de vuitanta paraules.</p> <p>En el cas que introdueixi dibuixos o esquemes, aquests no són prou aclaridors.</p>	<p>Analitza, extreu i explica un parell de característiques formals en la comparació dels dos àmbits proposats.</p> <p>Manté el màxim de vuitanta paraules.</p> <p>En el cas que introdueixi dibuixos o esquemes, aquests són aclaridors.</p>	<p>Analitza, extreu i explica entre tres i quatre característiques que justifiquen, perfectament la resposta.</p> <p>Manté el màxim de vuitanta paraules.</p> <p>En el cas que introdueixi dibuixos o esquemes, aquests són molt aclaridors.</p>

Críteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves

Fonaments de les arts

Rúbriques proves PAU

SEGONA PART.

1. Opció A	Indicador de nivell 1: 0,25 punts
Estàndard d'aprenentatge	
Identificar moviment	Identifica el moviment al qual pertany l'obra

2. Opció A	Indicador de nivell 1: 0,25 punts	Indicador de nivell 2: 0,5 punts	Indicador de nivell 3: 0,75 punts
Estàndard d'aprenentatge			
Seleccionar un referent	Indica el referent i una característica per relacionar amb la seva nova representació.	Indica el referent i dues característiques per relacionar amb la seva nova representació.	Indica el referent i tres característiques per relacionar amb la seva nova representació.

3. Opció A	Indicador de nivell 1: 0,25 punts	Indicador de nivell 2: 0,5 punts	Indicador de nivell 3: 1 punts
Estàndard d'aprenentatge			
Creativitat i originalitat	Analitza i extreu informació de les imatges observades i en realitza una interpretació de caràcter descriptiu sense atribució de sentit figurat ni significats propis.	Analitza i extreu informació de les obres observades, atribueix un sentit propi a allò que veu i sent.	Analitza i extreu informació de les obres observades, establint significats i opinions pròpies respecte a allò observat des d'un punt de vista crític i dialògic.
Incorporar les característiques de l'obra o l'autor en la nova representació	Transfereix i relaciona sols un parell de patrons i paràmetres analitzats d'una producció artística a l'altra. En la representació, segueix el referent ofert i manté algunes de les seves possibilitats de representació.	Transfereix i relaciona patrons i paràmetres analitzats d'una producció artística a l'altra. En la representació tria el mitjà i les formes que li semblen més adequades per a les idees pensades.	Transfereix i relaciona patrons i paràmetres analitzats d'una producció artística a l'altra, i en determina semblances i diferències. En la representació tria el mitjà i les formes que li semblen més adequades per a les idees pensades.
Incorporar de nous elements i combinar de text, ideogrames, grafismes o micro-dibuixos	Genera idees per a les possibles representacions seguint els processos establerts, però sempre a nivell molt inicial. Introdueix en la proposta algun ideograma en el desenvolupament de la resposta. No ha estat capaç d'adequar el treball al temps disponible.	Genera idees per a les possibles representacions seguint els processos establerts, i les argumenta a partir d'allò que observa. Introdueix en la proposta algun ideograma en el desenvolupament de la resposta. Ha estat capaç d'adequar el treball al temps disponible.	Genera idees per a les possibles representacions seguint els processos establerts, i les argumenta, establint relacions conceptuals a partir d'allò que observa. Introdueix en la proposta ideogrames, grafismes o microdibuixos que expliquen el desenvolupament de la resposta. Ha estat capaç d'adequar el treball al temps disponible.

Criteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves

Fonaments de les arts

Rúbriques proves PAU

SEGONA PART.

1. Opció B Estàndard d'aprenentatge	Indicador de nivell 1: 0,25 punts
Identificar moviment	Identifica el moviment al qual pertany l'obra i subratlla tres paraules clau que ho fonamenten.

1. Opció B Estàndard d'aprenentatge	Indicador de nivell 1: 0,25 punts	Indicador de nivell 2: 0,5 punts	Indicador de nivell 3: 0,75 punts
Relacionar obra i autor amb paraules clau	Relaciona una obra partint de les tres paraules clau però es confon d'autor/a o a l'inrevés.	Relaciona un autor/a i una obra seva del mateix moviment però en l'obra no està relacionada amb una de les paraules clau del text.	Relaciona un autor/a i una obra seva amb tres paraules clau del text.

1. Opció B Estàndard d'aprenentatge	Indicador de nivell 1: 0,5 punts	Indicador de nivell 2: 1 punt	Indicador de nivell 3: 1,5 punts
Analitzar context sociocultural	Analitza i indica una de les aportacions importants del moviment proposat. Manté el màxim de vuitanta paraules.	Analitza i indica dues de les aportacions importants del moviment proposat. Manté el màxim de vuitanta paraules.	Analitza i indica tres de les aportacions importants del moviment proposat. Manté el màxim de vuitanta paraules.
Descriure les característiques del moviment	Analitza, extreu i explica una característica formal a partir del text establint una relació amb el context sociocultural. En el cas que introdueixi dibuixos o esquemes, aquests no són prou aclaridors.	Analitza, extreu i explica dues característiques formals a partir del text establint una relació amb el context sociocultural. En el cas que introdueixi dibuixos o esquemes, aquests són aclaridors.	Analitza, extreu i explica tres característiques formals a partir del text establint una relació amb el context sociocultural. En el cas que introdueixi dibuixos o esquemes, aquests són molt aclaridors.